

Waucquez in Nederland

(Door: Ton van Schijndel; uit: Perfinpost nr. 137, september 2021)

Op de laatste PCN-internetveiling kocht ik een Nederlands zegeltje met de Belgisch perforatie 'Wauquez', afgestempeld in Rozendaal (nu: Roosendaal), zie afbeelding 1.

Afb. 1: Perfin WAUQUEZ in zegel nr. 51, afgestempeld 'Rozendaal'.¹⁾

Het leek me tijd om te onderzoeken hoe die Belgische perfin in Nederlandse zegels terecht kwam.

Om te beginnen: het is onduidelijk waarom de perforatie 'WAUQUEZ' is en niet 'WAUCQUEZ', want zo wordt de familienaam van Charles Waucquez geschreven. Aanvankelijk had ik gezocht op die eerste naam, later op de tweede en toen pas kwam er heel veel informatie naar boven.

Via Google kwam ik bij een afbeelding van een voertuig uit 1906 op de website 'deautovanmopa.nl' (zie afbeelding 2).

Op de foto zijn twee nummerplaten te zien: een Nederlandse en een Belgische. (In die tijd moesten auto's die in twee verschillende landen reden twee nummerborden voeren.)

Het Nederlandse kenteken bleek op naam te staan van Pieter Straasheym uit Roosendaal, het Belgische op naam van Charles Waucquez, textielhandelaar in Brussel. En daar was dan meteen de link: Pieter Straasheym was indertijd vertegenwoordiger van de firma Charles Waucquez in Nederland.

Afb. 2: de Camion-Automobile uit 1906²⁾

In een artikeltje in het Roosendaalse nieuwsblad 'De Grondwet' van 12 april 1906 ³⁾ staat het volgende over dat voertuig:

"Sinds maandag j.l. is door de firma Charles Waucquez uit Brussel, hoofdvertegenwoordiger de heer P. Straasheym alhier, tusschen Esschen en Roosendaal een Camion-Automobile in gebruik genomen, welke thans 3 maal per dag de goederen van Esschen naar hier overbrengt. Deze fraaie camion heeft een draagvermogen van 1000 K.G. en is voorzien van een motor van 12 P.K., welke dit voertuig met volle wicht regelmatig 25 K.M. per uur doet afleggen. De ritten slaagden tot nu toe bijzonder."

Klaarblijkelijk verstuurde Charles Waucquez zijn goederen (vooral gordijnen en beddengoed, maar ook andere artikelen) per trein van Brussel naar Essen, een plaatsje dat direct aan de grens ligt dicht bij Roosendaal. Daar werden de spullen opgehaald met het vrachtwagentje door een chauffeur in dienst bij Pieter Straasheym, die ze drie keer per dag naar een 'reëxpediteekantoor' in Roosendaal bracht. Van daaruit werden de goederen waarschijnlijk met hetzelfde vrachtwagentje naar verschillende bestemmingen in Nederland gebracht.

Grands Magasins de la Bourse
Société Anonyme
BRUXELLES.

Van af heden groote verkoop van
WITTE GOEDEREN

zoals Linnen, Madapolams, Shirlings enz., alsmede zeer belangrijke en voordeelige aanbiedingen van gemaakt linnen-goed voor dames en heeren.

Bij aanvraag aan ons **Reëxpediteehuis, Vuchtstraat 119**, worden op **zicht en franco toegezonden**, alle gemaakte lingeerijen, gordijnen enz., voorkomende in onzen **geïllustreerden Catalogus.**

Bestellingen worden **geheel franco, vrij van vracht en inkomende rechten** afgeleverd.

Geïllustreerde Catalogussen van elk seizoen, voortdurend gratis verkrijgbaar.

Namens de Directie der Grands Magasins de la Bourse
P. STRAASHEYM.

Charles Waucquez had Pieter Straasheym die tot medio 1902 vanuit Roosendaal voor de Grands Magasins de la Bourse in Brussel werkte, overgehaald om als expediteur voor hem te gaan werken.

Afb 3: Advertentie van La Bourse in De Grondwet, 23 januari 1902 ³⁾

Die zou dat tot april 1909 blijven doen, totdat ontdekt werd dat 'gérant' Straasheym in die periode in totaal ruim f 22.000,- (een aardig kapitaaltje destijds) van Waucquez verduisterd had. Het kwam tot een rechtzaak, die aardig wat inzicht bood in het werk van de vertegenwoordiger in Roosendaal. Er werd 1,5 jaar gevangenisstraf geëist, maar omdat de aanklacht niet goed geformuleerd was, werd Straasheym (die de verduistering had bekend) wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken. ⁴⁾

finaal Verkoopen :
 De navolgende eigendommen van den heer P. STRAASHEYM.
 Gemeente *Roosendaal*.

Koop 1. Het solied en net gebouwd en goed onderhouden **Heerenhuis** met **Tuin en Bultengang**, staande en liggende aan de Vuchtstraat, plaatselijk gemerkt A 115, kadastraal bekend in sectie L nummer 2400 ged., groot 1.78 are.
 Ingezet op f 4100.—
Aanvaarding: 6 weken na de toewijzing.

Koop 2. Het solied en sterk gebouwd **Kantoor met overdekte Inrijpoort**, staande en liggende aan de Dominéstraat, tussehen de panden plaatselijk gemerkt 109^a en 110, kadastraal bekend in sectie L nummer 2400 ged., groot 1.52 are.
 Ingezet op f 1000.—
Aanvaarding 1 October 1909 als tot dan in gebruik bij den heer Ch. Waucquez.
 Bovengemelde panden zijn te bezichtigen Dinsdag en Donderdag van elke week, des voormiddags van 10 – 12 en des namiddags van 2 – 5 uur.

Wel werd Straasheym in 1909 failliet verklaard en werden zijn eigendommen (woonhuis en kantoor) te koop gezet. Daaruit bleek dat zijn woonhuis aan de Vuchtstraat en zijn kantoor aan de Dominéstraat in Roosendaal stonden.

In de advertentie stond ook dat zowel woonhuis als kantoor tot 1 oktober 1909 in gebruik waren bij Charles Waucquez. (zie afbeelding 4)

Afb. 4: Advertentie in De Grondwet van 27-06-1909 over de verkoop van woning en kantoor van P. Straasheym ³⁾

De Nederlandse zegels met de perfin 'WAUQUEZ' werd vooral in de beginjaren dat Straasheym voor Waucquez werkte gebruikt. De afstempelingen (voor zover leesbaar) op Nederlandse zegels zijn uit de periode dec 1901- januari 1903 (zie afbeelding 5).

Eigenlijk vreemd, want door de rechtzaak is bekend dat Straasheym tot april 1909 voor Waucquez heeft gewerkt. Misschien werd het gedaan om een onderscheid te maken tussen de werkzaamheden die Straasheym voor Magasin La Bourse deed (tot medio 1902) en die voor Charles Waucquez.

Afb. 5: Afstempelingen Rozendaal dec. 01, jan. 03 en jun. 02 op Wauquez in nr. 60 ⁵⁾

Charles Waucquez was een van de zonen van Jean Baptiste Waucquez, eigenaar van het bedrijf: 'Delattre frères et Waucquez', négociants en draps et marchandises anglaises, in de Rue d'Etuve 11 in Brussel. Dat bedrijf ging na zijn dood in 1871 over naar enkele van zijn zonen. De oudste was Victor, dan volgde Charles en de jongste was Jules Waucquez (uit een gezin van tien kinderen).

Het bedrijf van Victor gebruikte tussen 1891 en 1898 de perfin V.W./C. (Victor Waucquez & Cie). Ook deze Belgische perfin is in een Nederlands zegel bekend (zie afbeelding 6).

Afb. 6: de perfin V.W./C. in Ned. zegel nr. 37⁶⁾

Uit oude berichten in het Roosendaalse Nieuwsblad De Grondwet blijkt dat de firma V. Waucquez daar een vestiging had³⁾. Victor overleed in het jaar 1900.

Het bedrijf van Charles Waucquez gebruikte de perforatie WAUCQUEZ in de periode 1899-1925.⁷⁾

In 1902 gaf Charles opdracht aan architect Victor Horta om aan de Zandstraat 20 in Brussel een nieuwe winkel voor zijn groothandel in stoffen te ontwerpen. Het werd uiteindelijk een monumentaal gebouw in art-nouveau stijl. (zie afbeelding 7).

Het gebouw sloot zijn deuren in 1970.

Lange jaren heeft het leeggestaan, totdat het helemaal gerenoveerd werd en in het pand het Belgisch Stripcentrum gevestigd werd. Charles overleed in 1920.

Afb. 7: Magasins Waucquez aan de Zandstraat in Brussel⁸⁾

Ook het bedrijf Jules Waucquez & Cie in Brussel maakte gebruik van perfins. In totaal zijn er 6 verschillende bekend die in de periode 1902-1950 werden gebruikt⁷⁾. Het is mogelijk dat één van die perfins ook nog eens in een Nederlands zegel zal worden aangetroffen want volgens oude krantenberichten in Nieuwsblad De Grondwet³⁾ was ook deze firma in Roosendaal actief. Jules zelf overleed in 1938.

Bronnen:

1) *Uit eigen collectie.*

2) *Afbeelding gevonden op website 'deautovanmnopa.nl' van het BHIC.*

3) *Gevonden via www.delpher.nl*

4) *Dit blijkt uit een reeks van artikelen in De Grondwet tussen april en juli 1909.*

5) *Perfins afkomstig uit de collectie van William Baekers.*

6) *Perfin uit de collectie van Nico van der Lee.*

7) *Zie de Catalogus van de Perfins van België, Perfinclub Nederland*

8) *Afbeelding gevonden op nl.wikipedia.org/wiki*